

Przedostatnia Niedziela Roku Kościelnego

II Kor 5,1-10

Tłumaczenie:

1 Wiemy bowiem,

że jeśliby naziemski nasz **dom** namiotu poniszczony-został,

domostwo z Boga mamy,

dom nie-ręką-uczyniony wieczny w niebiosach.

2 I bowiem w nim wzdychamy

dominium nasze

to z nieba przyodziać-na-siebie pragnący,

3 jeśli wszak i odziani nie nadzy znaleźni-będziemy.

4 I bowiem będący w namiocie wzdychamy obciążeni,

gwoli którego nie chcemy rozdziać-się,

lecz przyodziać-na-siebie,

aby połączony-zostało to-co-śmiertelne przez życie.

5 Zaś ten-który-podziałał [na] nas ku samemu (właśnie) temu - Bóg,

ten-który-dał nam gwarancję Ducha!

6 *Będący-śmiały* więc zawsze

i wiedzący,

że przebywający w ciele* wybywamy od Pana.

7 Dzięki wierze bowiem chodzimy (postępujemy),

nie dzięki widoczności.

8 Zaś *jesteśmy-śmiały*

i lubimy (postanawiamy) bardziej wybywać z ciała* i przebywać przy Panu.

9 Dlatego i ambitnie-się-staramy,

li-to przebywający li-to wybywający, podobającymi-się mu być.

10 Bowiem wszystkim nam objawionymi-zostać trzeba przed trybuną-[sądową] Chrystusa,

aby uzyskał-w-zamian każdy [za] te dzięki ciału*

które uczynił, li-to dobre(rze) li-to podłe(le)

Objaśnienia do tłumaczenia:

-1a: *oida* to perf. od bardzo rzadko używanego w praes. czasownika *orao* – widzieć, oglądać, dostrzegać zmysłem wzroku; w perf. ma znaczenie terażniejsze – wiedzieć, znać, pojmować, rozumieć; por. part. perf. *eidotes* w 6b.

-1b: *skenos* – namiot, osłona wyznaczająca pomieszczenie do przebywania, zamieszkania

-1b: *katalyein* w pierwszym znaczeniu to rozwiązać, rozerwać, rozluźnić, wyprząć; pasuje więc do obrazu namiotu; oprócz niszczyć też usunąć, unieważnić, zakończyć; przedrostkiem ‘po-’ chcę zaznaczyć podobieństwo do *katapothē* – aor. pass. od *katapino* – połykam, pochłaniam w 4d

-1cd i 2b: *oikia* – dom, miejsce przebywania, zamieszkania, *oikodome* – budowla, budowanie, budynek i *oiketerion* – siedziba, mieszkanie mają ten sam rdzeń i zbliżone znaczenie

-2a: wyrażenie zaimkowe *en touto* rodzajem pasuje jedynie do *skenos* – namiotu

-2a: *stenadzo* – wzdycham ciężko, jęczę, stękam (pod ciężarem), trzeszczę, skarżę się, lamentuję, narzekam, szlocham, żalę się, opłakuję

-2c, 3 i 4b: *ependyomai* – nakładam na siebie okrycie wierzchnie, jestem ubrana od stóp do głów, okrywam się całkowicie; antonimy *ekdyo* i *endyo* – ubieram, wkładam ubranie, odzież mają ten sam rdzeń, co trudno oddać w tłumaczeniu

-3a: zamiast *ekdyo* przyjmuje się powszechnie dobrze poświadczony wariant tekstowy *endyo*

-4a: *bareo* – obciążam coś, ładuję, przygniataam (ciężarem), obładowuję, obarczam

-4b: wyrażenie *ef ho* = *epi* + zaimek w dat. odnoszący się do namiotu; *epi* z dat to przyimki wskazujące miejsce: na, w, przy, obok, w pobliżu; na okoliczności i warunki: dla, z powodu, w celu, dzięki, za przyczyną, pod względem, pod warunkiem

-5a: *katergadzomai* – sprawiam, działam, robię, produkuję, dokonuję, realizuję, doprowadzam do skutku, zapracowuję, uprawiam, powoduję, wywołuję, przygotowuję

-5b: *arrabon* – zastaw, zadatek, poręczenie, rękojmia, gwarancja, zobowiązanie, przyrzeczenie, deklaracja, też podarunek

-6a: *tarreo* – mam odwagę, dzielność, działam śmiało, zuchwale, jestem pewna siebie

-6c: *endemeo* – żyję, mieszkam, przebywam u siebie, w kraju, w domu, na swoim terytorium; przymiotnik *endemos* oznacza to co lokalne, swojskie, wewnętrzne, domowe; por. np. gatunki endemiczne; antonim *ekdemeo* ma ten sam rdzeń, co trudno oddać w tłumaczeniu, próbą może być: być w ojczyźnie, w kraju i być na obczyźnie, poza krajem; przymiotnik *ekdemos* to zagraniczny, obcy, przebywający na wygnaniu, na obczyźnie

-7ab: *dia* z gen. można rozumieć instrumentalnie – za pomocą, przy użyciu, z wykorzystaniem, poprzez, za pośrednictwem, za sprawą, za przyczyną; też jako określenie stanu i sytuacji – być w stanie wiary; por. 10b o ciele: *dia tou somatos*

-7a: *peripateo* – chodzę wokół, spaceruję, przechadzam się dyskutując; też – żyję, prowadzę się, postępuję, zachowuję się

-6b: rzeczownik *eidos* (ten sam rdzeń, co „wiedzieć” w 1a i 6b) nie oznacza możliwości lub czynności właściwej zmysłowi wzroku, lecz to, co jest widziane, wygląd, zewnętrzną widzialną formę, postać, to, co na wierzchu, na powierzchni

-8b: *eudokeo* – jestem zadowolona, szczęśliwa, czerpię przyjemność z czegoś, lubuję się w czymś, cieszę się, z inf. chętnie coś robię, postanawiam, podoba mi się

-8b: przysłówek *mallon* – bardziej łączę z *eudokeo*

-9a: *filotimeomai* – jestem ambitna, dążę do zaszczytów, sławy, staram się, ubiegam się gorliwie, usiłuję, dokładam starań, wysiłków

-9b i 10c: *eite ... eite* ma ten sam rdzeń co *ean* - jeśli w 1b i *ei* – jeśli w 3

-10a: *bema* w pierwszym znaczeniu to krok, chód, stopa; następnie szczebel, stopień, podwyższenie na którym się staje, trybuna, mównica, platforma, także na ołtarz

-10b: *komidzein* – troszczyć się, przenosić, przewozić, podejmować gości, przynieść, kupić; w formie zwrotnej czasownika – nabyć drogą kupna, kupić, dostać w zamian, zyskać, być zapłaconym

-10c: *agathon, faulon* mogą być przymiotnikami w Acc. l.poj. neutrum lub przysłówkami; jeśli przymiotniki, to dziwi l.poj.; być może chodzi o nawiązanie do *to thneton* – tego co śmiertelne w 4d.

Kontekst, struktura, metafory, motywy:

Ze względu na bardzo mocno zaznaczoną metaforę **domu** (3 określenia) za początek jednostki tekstowej uznaje się wiersz 10. Trzeba jednak pamiętać, że jest trzecim z szeregu rozbudowanych uzasadnień – *gar* - bowiem’ na opisujące egzystencję chrześcijańską (szczególnie apostołską) stwierdzenie / obwieszczenie apostoła w 4,16: *dlatego i nie poddajemy się (enkakein – zmęczyć się, zniechęcić; przestawać, zaniechać; por.4,1), lecz jeśli i zewnętrzny nasz człowiek jest-całkowicie-rujnowany, wewnętrzny nasz jest-odnawiany dzień po dniu*. Również w uzasadnieniach dominują paradoks i kontrast: w 4,17 - chwilowa lekkość ucisku / wieczny ciężar (*baros!* – por. 4a) chwały; w 4,18 – te-co-[są]-do-zobaczenia czasowe/te-co-nie-do-zobaczenia wieczne; w.1bcd – ziemski dom namiot naznaczony

skończonością i nietrwałością / trwały dom budowla od Boga wieczny w niebiosach; w 2ab i 3 – namiot (materiał) przygniatający, powodujący ból / dom z nieba wytęskniony do nałożenia na siebie jak szatę; ubranie / nagość ewidentne dla ludzi i Boga (choć nie mogą być dostrzeżone ani poznane); w 4abcd – tkwienie pod ciężarem w namiocie; rozebranie / ubranie; po podsumowującym, określającym cel – *hina* (aby) to-co-śmiertelne, wbrew ziemskiemu doświadczeniu, nie pochłania wszystkiego, ale samo jest pochłaniane przez życie.

Wiersz 5 porzuca metaforę ubrania, wyróżnia się brakiem kontrastów oraz czasowników. Poprzez partycypia zyskuje hymniczny charakter wskazujący na Boga, który dając Ducha, (który jest Duchem Boga żyjącego! – 3,3; życiem 3,6-8) działa w nas i jest sprawcą odnowy, ochrony, wyzwolenia i życia człowieka.

Formy czasownikowe następnych wierszy nadal opisujących nieustanną i uniwersalną (por. *pantote* – zawsze w 6a i *pantes* – wszyscy w 10a) egzystencję w wierze (w.7a), czyli w Duchu (por. 4,13) kontrastują optymizmem i dynamizmem z dominującym w 2-4 wzdychaniem, obciążeniem, niszczeniem: podwójne *tarrein* – *być śmiałym*, *zuchwałym* w 6a i 8a, dążyć do satysfakcji w 8b, z entuzjazmem i zapałem się starać w 9a, podobać się w 9b. Wiersze 6-9 spaja skonstrastowanie bycia u siebie, w kraju, „zadomowienia”, „zakorzenienia” się (en-) i przebywania na „obczyźnie”, poza krajem, nie na swoim miejscu, bycia wyobcowanym (ek-). Życie wiarą w Duchu polega na ciągłym „porzucaniu” ciała (wszystkiego, co śmiertelne, zewnętrzne, powierzchowne) jako swojego miejsca do życia i nie chodzi o pragnienie śmierci lub zaniechanie wszelkich starań, wręcz przeciwnie o życie jak najbliżej Pana, w nim, tu i teraz, na tej ziemi.

Tekst grecki:

Οἶδαμεν γὰρ

ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῆ,
οἰκοδομῆν ἐκ θεοῦ ἔχομεν,
οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν
τὸ οἰκητήριον ἡμῶν
τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες,

3 εἶ γε καὶ ἐκδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθησόμεθα.

4 καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνεὶ στενάζομεν βαρούμενοι,

ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι

ἀλλ' ἐπειδύσασθαι,
ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.

- 5 ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός,
ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος.
- 6 Θαρροῦντες οὖν πάντοτε
καὶ εἰδότες
ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου·
- 7 διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν,
οὐ διὰ εἶδους·
- 8 θαρροῦμεν δὲ
καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος
καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον.
- 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,
εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντές εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι.
- 10 τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ,
ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος
πρὸς ἃ ἔπραξεν,
εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον.

Iwona Slawik